

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ СЕРЕД СТУДЕНТІВ ЗВО.

Ольга Тамаркіна (Суми, Україна)

olgatam74@gmail.com

У сучасному глобалізованому світі майже не існує націй, як б не зазнали культурного впливу інших націй та культур. У культурно різноманітних суспільствах люди будь-якого віку живуть, навчаються, працюють у расово та етнічно різноманітних колективах.

Полікультурне освітнє середовище сприяє успішній інтеграції особистості у національну та світову культуру, формує як власне етнічну так і загальнонаціональну самосвідомість індивіда. Багатокультурне середовище формує багатокультурну особистість, зовсім іншу, більш гармонійну форму існування сучасної людини, допомагає їй знайти своє місце в системі взаємозв'язків на соціальному, культурному, економічному та інших рівнях.

Наразі є всі умови для створення сучасного полікультурного освітнього середовища як просторово-часової організації об'єктивного світу, яке будучи зовнішнім відносно суб'єкта, суттєво впливає на його стан і розвиток, а також забезпечує різноманітні можливості для всебічного особистісного вдосконалення [1]. Саме такі підходи припускають розуміння змісту і значення унікального поєднання різних культур, несхожості людей і значення спільних для всіх чеснот. Це надзвичайно важливо в процесі виховання особистості, здатної виявити готовність до розуміння і співробітництва, терпимість до інакомислення, критичного осмислення судження, заснованого на моральних цінностях.

Полікультурне навчально-виховне студентське середовище являє собою «духовно насичену атмосферу ділових і міжособистісних контактів, що зумовлює світогляд, стиль мислення й поведінки включених у неї суб'єктів і стимулює в них потребу долучення до загальнонаціональних і

загальнолюдських духовних цінностей; установа з багатокультурним контингентом, що включає різновіковий, багатонаціональний і різноконфесіональний професорсько-викладацький і студентський склад, покликана задовольнити освітні, соціокультурні й адаптивні потреби студентів» [2]. Полікультурне освітнє середовище покликано зберегти в собі дві тенденції, важливі для повноцінного розвитку особистості: усвідомлення національної культури свого народу й прагнення увійти із цією культурою у світовий цивілізаційний процес.

Полікультурна освіта – це складний прогресивний процес реорганізації та реформування освіти. Сутність полікультурної освіти базується на: 1) соціокультурній ідентифікації особистості; 2) освоєнні системи понять і уявлень про полікультурне середовище; 3) вихованні позитивного відношення до багатогранного культурного оточення; 4) розвитку навичок соціального спілкування.

Ознайомлення студентів з особливостями культури свого й іншого народів на заняттях і поза ними, у вільному спілкуванні, у тому числі зі студентами різних культур, сприяє формуванню в молодого покоління об'єктивного бачення світу. Мова йде про виховання культурних, освічених громадян країни, які ознайомлені з традиціями, звичаями, віруваннями, соціально-побутовим укладом життя, уявленнями про світ інших народів. Знання багатства міжнаціональних культур забезпечує розвиток культури національних взаємодій, взаєморозуміння, взаємоповаги, гармонізації інтересів і прагнень молодих людей. Сьогодні відбувається становлення нового типу взаємин поколінь – діалогу культур, що потребує здатності молоді до конструктивної співпраці. Діалог культур, таким чином, не ідеологічна вимога сучасних ліберальних держав, а життєва потреба кожної культури. Будь-яка національна самоізоляція означає смерть: швидке або затяжне, але вмирання [3].

Складовими полікультурної освіти є особливості етнопедагогічного середовища конкретної місцевості; етнотолерантність у відносинах; культура міжнаціональної взаємодії; специфіка культур етносів, що населяють дану територію; основні психологічні особливості етносів, що проживають на ній.

Видається доцільним звертати увагу студентів не тільки на загальні елементи етнічних культур: чим більше вони довідаються про особливості різних культур, тим зрозумілішими будуть для них чужі вчинки, погляди. Розуміння — перша сходинка до миру й злагоди.

Полікультурна освіта пов'язана з формуванням у студентів демократичного світогляду, для чого необхідним є ознайомлення з демократичними цінностями. Традиції добросусідства як важливий соціальний механізм, що підтримує цілісність народу, виконують також багато інших важливих функцій, серед яких: регуляція стосунків людей, які живуть поруч; взаємодопомога; виховання доброзичливості й товариськості у молодих людей, які включені в повсякденну систему відносин з іншими людьми [3].

Зважаючи на зазначене вище, найважливішою закономірністю розвитку сучасного суспільства вважаємо зближення країн і народів та посилення їхньої взаємодії. Тому перед освітою гостро постає завдання підготовки молоді до життя в умовах багатонаціонального, полікультурного середовища, формування умінь спілкуватися й працювати з людьми різних національностей, рас, віросповідань

Список літератури.

1. Болгаріна В., Лощенова І. Культура і полікультурна освіта // Шлях освіти. – 2002. – № 1. – С. 2-6.
2. Грива О.А. Соціально-педагогічна модель формування толерантності у дітей та молоді в полікультурному суспільстві / О.А. Грива // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. праць. – Київ-Житомир : вид-во ЖДУ, 2004. – Кн. 1. – С. 46-52.

3. Палаткина Г.В. Мультикультурное образование: современный подход к воспитанию на народных традициях // Педагогика. - №5 – 2002 – С. 41-47.
4. Солodka А. Полікультурне виховання та освіта - крок до інтеграції освіти України в єдиний загальнокультурний простір//Науковий вісник Миколаївського державного університету: Зб.праць.- Миколаїв: МДУ, 2005. - С.212-217.